III. évfolyam Kecskemét, 1925. március hó 3. szám.

MAGYAR RÓNA

Mezőgazdasági és közgazdasági szaklap -:- A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KECSKEMÉT, RÁKÓCZI-ÚT 5. Telefon 104.

Főszerkesztő: DR. GESZTELYI NAGY LÁSZLÓ
Felelős szerkesztő: DR. VAJA BÉLA
Főmunkatárs: KEMÉNY SZILÁRD.

Előfizetési díj az 1925. év I. felére 18,000 korona
Egyes szám ára 3000 korona

Mezőgazdasági hitel.

Megállapithatjuk, hogy a magyar gazdatársadalom legégetőbb és legnagyobb fontosságu kérdése a mezőgazdasági hitel ügye az érdeklődés központjába került, Nemcsak a gazdatársadalom hivatott érdekképviseleti szervei és vezéregyéniségei foglalkoznak ezzel a kérdéssel a legnagyobb intensivitással és a kérdéshez illő komolysággal, hanem a kormánynyilatkozatok egész sora hangzott el az utóbbi hetekken e nagyfontosságu kérdés megoldását illetőleg. A belföldön minden számottevő tényező belátta azt, hogy hitel nélkül a magyar mezőgazdaság, mint az egész közgazdasági életnek reális értéket termelő legfontosabb ágazata, csak ugy képes fejlődni s ugy képes megfelelni a reá váró nagy gazdaságépitő feladatoknak, ha lehetővé tétetik számára olcsó hitellel megfelelő beruházások. stb. eszközlése. Belálta ezt a kereskedelem és ipari érdekeltség is, mert a mezőgazdáság hanyatlásával együtt hanyatlanak ezek a foglalkozási ágak és társadalmi rétegek is, mig ha a mezőgazdaság fejlődik, virágzik, ugy az egész gazdasági élet erőre kap, fellendül és egészséges irányt vesz. De belátta ezt a külföld is, amely — sajnos — ma nagymértékben szól bele ügyeinkbe.

A mezőgazdasági hitel ügyét eddig Magyarországon a falusi kis hitelszövetkezetek és az alig másfél éve létesitett 6 körzeti mezőgazdasági hitetszövetkezet látta el. Sajnos, a kis hitelszövetkezetek, sok egyéb mellékkörülményen kivül, pénz hiányában a legminimálisabb igényeket sem tudták kielégiteni; a körzeti hitelszövetkezetek is csak kis részben tudnak, tőke hiányában — a hitelkérő gazdaközönség rendelkezésére állani.

Mindezeket most abból az alkalomból irjuk le, hogy február hó 28-án tartotta a Duna—Tiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet évi rendes közgyülését, amely beszámolt a szövetkezet egy esztendei munkásságáról. Ez a munkásság igen nagy százalékban abban a törekvésben merül ki, hogy megfelelő tőkét igyekezzünk szerezni a hitelszövetkezet részére — a gazdatársadalomnak. Ezzel egyidejűleg állandóan harcoltunk és dolgoztunk azért is, hogy a kis falusi hitelszövetkezetek megfelelő tőkével való ellátása is biztosittassék, ami a legutóbbi napokban sikerült is. Egy csepp a tengerben az, amit az állandóan növekedő hiteligénylésekkel szemben a körzeti hitelszövctkezet meg tudott valósitani. Nem rajta mullott, hiszen a hitelszövetkezet vezetősége, amely egyuttal kamaránk vezetősége is, e téren is mindent elkövetett, hogy a gazdatársadalom érdekeit a legteljesebb mértékben szolgálni tudja.

Meg kell azonban itt is állapitanunk, hogy a gazdatársadalom nem támogatja kellő módon a körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezetet, mert az az érv, hogy a gazdának üzletrész jegyzésre nincs pénze, nem fogadható el kellő indoknak, hiszen egyetlen bankot sem azok csináltak, akiknek hitelre volt szükségük, hanem akiknek volt pénzük, mert tudták azt, hogy lehet idő, amikor ők is nagy mértékben rá fognak szorulni e pénzintézet támogatására. Ez alkalommal — miután a gazdatársadalom vatóban igen nehéz anyagi viszonyok között él — nem üzletrész jegyzésekért fordulunk a gazdatársadalomhoz. hanem azért, hogy azok, akiknek több-kevesebb ideig bármilyen összegű felesleges tőke áll rendelkezésükre, hozzák azt betétként, vagy folyószámlára a körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezetbe, ahol biztos és jó kamatozást talál, de ahol szolgálja a gazdatársadalom egyetemes érdekeit is és a „Ma nekem, holnap neked" elve alapján a legtöbb gazdának szüksége lesz kölcsönre és minél nagyobb összeggel rendelkezik ez a hitelszövetkezet, annál olcsóbban, annál kedvezőbb feltételek mellett tudja kiszolgálni a gazdatársadalom hiteltigénylő tagjait.

A Duna-Tiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet a második esztendejét, remélhetőleg, jobb gazdasági viszonyok között, vagy legalább is a gazdaközönségre nézve kedvezőbb hitelviszonyok között fogja eltölteni s remélni lehet, hogy sokkal nagyobb mértékben meg fog felelni azoknak a várakozásoknak, amelyeket vele szemben a gazdatársadalom s az egész magyar gazdasági élet táplál.

A gazdatársadalomnak feltétlenül támogatni kell ezt a kizárólag az ő érdekében létesitett és fenntartott hitelügyi szervezetet, mert e nélkül a legkiválóbb vezetés, a leggondosabb odaadás mellett sem fogja tudni betölteni igazi hivatását. *(gnl.)*

Kamaránk Értesitője.

Krónika.

Febr. 22. Makói gazdanapon részvétel.

Febr. 22. Kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesületben a kamarai intézmény ismertetése s megbeszélés több aktuális kérdésről.

Febr. 24-25. Szakértői szemle Szikrában. A gyümölcskisérleti telep és törzsgyümölcsös részére terület kijelölése.

Febr. 25. A Kecskeméti Lótájfajta Egyesület ügyében eljárás Budapesten.

Febr. 25. Budapest székesfővárosi mezőgazdasági bizottsági ülésen részvétel.

Febr. 27. Tárgyalás Szegeden a Hus és Vásárpénztár részvényei ügyében.

Febr. 27. A Magyar Gazdaszövetség igazgatóválasztmányi ülésén részvét.

Febr. 27. Tárgyalás a Kertészeti Tanintézet vezetőivel Kamaránk által létesitendő gyümölcskisérleti telep és törzsgyümölcsös ügyében.

Febr. 28. Elnöki tanácsülés Kecskeméten.

Febr. 28. A Duna—Tiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet közgyűlése.

Március 1. Tárgyalás Szegeden a Méhésszövetség ügyében.

Március 5. Eljárás Budapesten a Földtani Intézetben a szikestalajokról felvett térkép megszerzése, a földmivelésügyi miniszteriumban a védőojtások tárgyában.

Március 6. M Fundusz rt. igazgatósági ülésén részvétel.

Március 6. Szegeden értekezlet az alföldi vadvizek levezetése ügyében.

Mársius 8. Soltvadkerten gazdaértekezleten részvétel.

Március 10. Budapesten növényvédelmi és gyümölcstermelési ügyben tárgyalás.

Március 11. Budapesten kereskedelmi miniszteriumban tárgyalás a gépekre kivetett közmunkaváltság tárgyában.

Március 11. Kecskeméten a lótájfajta egyesületbe a kancák besorozása.

Marcius 11. Kecskeméten a Lótájfajta Egyesület megalakulása.

Március 11. Elnöki tanácskozás.

—

Meghivó.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara folyó évi március hó 16-án hétfőn délelőtt fél 11 órakor Kecskeméten a Kamara hivatalos helyiségében igazgatóválasztmányi ülést tart, melyre van szerencsém igazgatóválasztmányi tag urat tisztelettel meghivni.

Tárgysorozat.

1. Elnöki előterjesztések.
2. Rendes évi közgyülés előkészitése.
3. Igazgatói jelentés.
4. Kamara 1924 nov. 1-től 1924 december 31-ig terjedő időre szóló zárszámadása és ezzel kapcsolatosan a számvizsgáló bizottság jelentése.
5. A Kamara 1925 évi költségvetési előirányzatának összeállitása.
6. A székes főváros th. bizottságába esközlendő jelölésre vonatkozó szabályzat megalkotása.
7. Gyümölcstermelési értekezlet összehivása és törzsgyümölcsös létesitése.
8. Határozat a Kamara készpénzeinek mikénti elhelyezése tárgyában.
9. Esetleges inditványok.

Purgly Emil s. k.
elnök.

Akik a kamarai gyüléseken egy évnél tovább részt nem vesznek és elmaradásukat elfogadhatóan nem igazolják, a kamarai tagok sorából törlendők. (Alapszabályok 9-ik §-a).

—

KÖZGYŰLÉSÜNK

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöke folyó évi március hó 29-én (vasárnap) délelőtt fél 11 órára hivta össze Kecskemétre a Kamara évi rendes közgyűlését, amelyre a meghivók a legközelebbi napokban szétfognak menni.

—

A mezőgazdasági kamarák és a gazdatársadalom.

Az utóbbi hetekben a Mezőgazdasági Kamarák az érdeklődés középpontjába kerültek elsősorban azokon a támadásokon keresztül, amelyek a parlamentben, továbbá a zalaegerszegi és békéscsabai gazdaértekezleteken elhangzottak. Igaz, hogy a földmüvelésügyi miniszter úr erélyesen, öntudatosan, tárgyilagosan és tökéletesen visszaverte ezeket a támadásokat és mutatott rá arra, hogy Magyarországon minden társadalmi réteg évtizedes harcokat folytatott és folytat kamarai érdekképviseleti szerveinek megalakitása érdekében és épen a gazdatársadalmi körökből hangzanak fel szavak — amely körök egyébként évtizedeken át harcolták a parlamentben és azonkivül a kamarai intézmény megalkotásáért — a kamarai intézmény ellen.

A Kamarák ezekre a támadásokra munkálkodásukkal felelnek meg. Megfelel azzal a bizalommal és szeretettel, amellyel iránta a Kamara gazdatársadalma viseltetik. Mi a gazdatársadalom minden rétegét, az országos gazdatársadalmi érdekképviseleti szerveket, a vármegyei gazdasági egyesületeket, minden agrárius intézményt a legteljesebb szeretettel és megértéssel támogatunk és fogadunk be abba a közös agrárfrontba, amelyen dőlnek el azok a harcok, amelyektől függ a magyar mezőgazdaság és a gazdatársadalom jövendője. Épen a mi Kamaránk rendezte mult év májusában Szegeden azt az értekezletet, amely a gazdasági egyesületekkel való együttműködést és azok talpraállitását és megerősödését volt hivatva szolgálni. Ha egyik másik Mezőgazdasági Kamara működésében esetleg előfordulhat egy s más kifogásolni való, úgy azokért magát az intézményt felelőssé tenni és támadni, a támadást általánositani helytelen és elhibázott dolog. A Mezőgazdasági Kamarai intézményt az alapitók, a tervezők nem arra s nem azért sürgették és alkották meg, hogy az egy-két esztendő alatt a gazdatársadalomnak aranyhidat épitsen. Azok, akik a kamarai intézménytől pár esztendős fennállása után már is nagy eredményeket várnak, téves alapokon állanak s nem ismerik a gazdatársadalom és a mezőgazdaság helyzetét, hiszen tudniok kellene, hogy akár a gazdatársadalom megszervezésében, akár a növénytermelés, az állattenyésztés, a mezőgazdasági ipar, vagy kereskedelem, továbbá a kisérletügy stb., terén nem lehet máról holnapra, egy-két év alatt kézzelfogható eredményeket felmutatni. E területen csakis hosszú, céltudatos, kitartó és igen nehéz küzdelmek után jelentkezik csak valamennyire is számottevő eredmény.

—

Gyümölcstermelési értekezlet Kecskeméten.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara vezetősége tudatában annak, hogy a Kamara területére esik Csonka-Magyarország gyümölcstermelésének igen jelentős része és hogy a Kamara területén levő gazdaközönségnek a gyümölcs igen jelentős jövedelmi forrását teszi, a legintenzivebben foglalkozik a gyümölcskultura fejlesztésével, a gyümölcstermelés minőségi feljavitásával s az igen nagy mértékben alóhanyatlott gyümölcstermelés fellenditésével.

E célból határozta el Kamaránk elnöksége, hogy *március 25-én délelőtt fél 11 órakor Kecskeméten a városháza közgyülési termében az alföldi gyümölcstermelés legkiválóbb szakférfiainak bevonásával, a földmivelésügyi kormány támogatása mellett az egész Alföld gyümölcskulturáját felölelő értekezletet fog tartani, amelyen szó lesz az alföldi gyümölcstermelés hanyatlásának okairól, a fellendités, a minőségi feljavitás módjairól, ezenkivül az Alföld, közelebbről a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara területének gyümölcstermelési körzetekre való beosztásáról.* Itt lesz szó Kamaránknak azon akciójáról, hogy a legrövidebb időn belül, még ez év folyamán egy *gyümölcskisérleti telepet* és egy *törzsgyümölcsöst szándékozik berendezni*, amely nagy mértékben lesz hivatva az Alföld válságba jutott gyümölcstermelését fellenditeni, minőségi megjavitását előbbrevinni.

—

Növénytermelés

Rovatvezető: *Kemény Szilárd* titkár.

Gyenge őszi vetéseink felsegélyezése,

A meteorologiai feljegyzések szerint Magyarországon 30 év óta nem volt olyan száraz ősz, mint a tavalyi és 60 év óta nem volt olyan száraz tél, mint ez a mostani. Hogy mit jelent ez nálunk, a mi szárazságra hajló és szélsőséges, szeszélyes éghajlatu viszonyaink között, azt csakis a gyakorlati gazdák tudják kellőképen mérlegelni.

Nálunk ugyanis a gazdasági kulturnövények, de különösen a gabonafélék termése főleg azon szokott megfordulni, hogy van-e a talaj alsóbb rétegeiben elegendő téli nedvesség, mert a rendszerint korán bekövetkező nyári aszályos időjárás beálltával a növényzet főleg ebből a téli nedvességből szokott élősködni.

Mellesleg megjegyezve főleg ebből a szempontból van nálunk oly nagy jelentősége az őszi mély szántásnak, különösen a kötöttebb talajoknál. mert az ekével megnyitott földbe a téli eső és hólé sokkal könnyebben és mélvebben beszivároghat, mint a fel nem szántott tarlók összetömődött talajába.

A február hó 18-ika táján bekövetkezett országos jellegü, kiadós és ideálisan szép, áztató esőzések kétségkivül nagyon sokat javitottak a rosszul kelt, vagy még egyáltalában ki sem kelt s egyes vidékeken az egerek és varjak által is megdézsmált, gyenge őszi vetéseken s uj hitet és reményt ébresztettek a csüggedezőkben a terméshozam kilátásokat illetőleg.

Azonban ennek *az esőnek a jótékony hatását*, kiváltképen a kötöttebb minőségü talajokon emberi beavatkozással még *jelentékenyen fokozni lehet.*

Ha valaha volt szükség a vetések fogasolására, ugy most ajánlhatom legfőképen gazdatársaimnak, hogy az *agyag- és vályogtalajokon, gyenge minőségü őszi vetéseihet, közönséges vasboronával irgalmatlanul fogasoltassák meg.*

Ezzel kettős célt érhetnek el. Először *azt a kis nedvességet.* amelyhez oly hosszu nőlkülözés után most jutott hozzá a termőföld, a valószinüleg bekövetkező, száritó, bőjti szelekkel szemben *jobban megőrzik.* Másodszor pedig ezeket a gyenge vetéseket — fejlődésükben visszavetve — *bokrosodásra kényszeritik* s meggátolják, hogy azok az eső után azonnal szárba induljanak s ezáltal alkalmat adjanak a *„ritka buza, ritka árpa, ritka rozs"* kezdetü népdal eléneklésére.

Más szóval tehát *ezzel a fogasolással a gyenge őszi vetések megsűrűsödését mozdithatjuk elő.*

Azoknak a gazdáknak, akik ezt a müveletet foganatositják, csak azt a régi német közmondást ajánlom figyelmükbe, hogy *„aki a gyenge őszi vetéseket fogasolja, az ne nézzen hátra!"*

Aki a fogazolás előtt az ilyen gyenge őszi vetésekre esetleg *katasztrális holdanként még 30—50 kg. chilisalétromot* sem sajnál fejtrágya gyanánt elszórni, az ezzel az eljárással a folyó évi termés átlagát az őszi buzánál jelentékenyen megjavithatja. *Kemény Szilárd.*

—

Burgonyatermelési értekezlet Kecskeméten.

Kamaránk vezetősége burgonyatermelésnek az Alföldön az utóbbi évek során tapasztalt nagyarányú visszafejlődésére való tekintettel ezen nagyfontosságú kérdés megbeszélése céljából Kecskeméten, a Gazdasági Egyesület tanácstermében a kecskeméti és vidéki gazdaközönséget, továbbá a környékbeli járási és vármegyei gazdasági felügyelőket, a szegedi alföldi mezőgazdasági intézet igazgatóját és a kecskeméti földmives iskola tanárait egy értekezletre hivta össze, amelyen mint előadók Takács Gyula m. kir. gazdasági felügyelő, az Állami Burgonyatermelési Hivatal vezetője és dr. Husz Béla a m. kir. Növényélet és Kórtani Állomás tisztviselője vettek részt.

Az értekezletet a Mezőgazdasági Kamara nevében *dr. Gesztelyi Nagy László* igazgató nyitotta meg, röviden vázolva az értekezlet célját, ami főképez abban áll, hogy feltárva a burgonya elfajzásának a legfőbb okait, azoknak az elháritására irányuló intézkedések megbeszélhetők és foganatosithatók legyenek.

Azután Takács Gyula gazdasági felügyelő tartott előadást a burgonyatermelés visszafejlődésének okairól és az ez elleni védekezés módjairól és eszközeiről, ismertetve egyszersmind a burgonyavetőgumó állami elismeréséről szóló miniszteri rendelet lényegét és szükségességét. Előadása végén arra a konkluzióra jutott, hogy a burgonya további elfajzása ellen a talaj kellő táperejének fenntartása, a talaj okszerű előkészitése, a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő burgonyaféleségek kiválasztása és a burgonyának fejlődési ideje alatti kellő gondozásával lehet a leghatásosabban védekezni.

Ezután dr. Husz Béla a burgonyának leggyakrabban előforduló betegségeiről, nevezetesen a lombszáradásról, a burgonyavészről, a levélragyáról, a gyűrűs betegségről, az elfajzást előidéző különféle gombabetegségekről, a levélsodródásról és a nálunk ugyan eddig még nem tapasztalt, de Németországban már több helyen fellépett burgonyaárakról és az ezek elleni védekezési eljárásokról tartott igen érdekfeszitő és tanulságos előadást, melynek befejeztével egyes kérdésekre vonatkozólag a jelen volt gazdák részéről felszólalások is történtek.

Az értekezletet *dr. Gesztelyi Nagy László* abban a reményben zárta be, hogy az elhangzott előadásokban kifejezésre jutott szempontok figyelembevételével a burgonyatermelés további hanyatlásának sikerülni fog elejét venni.

Burgonyatermelési értekezlet Nyiregyházán.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve február hó 21-én, Nyiregyházán, a környék gazdaközönségének élénk érdeklődése mellett, a burgonyatermelés fejlesztése érdekében értekezletat tartott, melyen mint előadók dr. Rácz Lajos, kamarai igazgató, K. Takács Gyula, m. k. gazd. tanár, dr. Husz Béla, kisérletügyi adjunktus és Hoffer Bertalan, a Szabolcs vármegyei Gazdasági Egyesület kereskedelmi irodájának igazgatója fejtegették a burgonyatermelés hanyatlásának az okait és azokat az intézkedéseket, és eljárásokat, amelyekkel a burgonyatermesztés ujbóli fellenditése elérhető volna.

Az értekezlet többek között elhatározta, hogy a Mezőgazdasági Kamara útján lépéseket tesz a földmivelésügyi miniszteriumnál azirán t, hogy a m k, burgonyatermelési hivatal fokozottabb áldozatokkal, szakszerű felszereléssel, kisérletekre és kipróbálásokra képessé tétessék. Az értékesités előmozditása céljából pedig kérni fogják a Máv.-nál a vasúti szállitási dij mérséklését és közre fognak hatni a burgonyaszárítás és burgonyalisztelőállitás céljából szükséges ipari berendezések létesitésére.

—

Ujabb kisérletek az ópiumtermelés meghonositására.

Hazánkban több mint száz évvel ezelőtt foglalkoztak már az ópiumtermelés meghonositásával, azonban sem akkor, sem később, a majdnem minden évtizedben felujuló kisérletek nem vezettek kielégitő eredményre; mert a hazai ópium sem minőség, sem olcsóság tekintetében nem versenyezhetett a keleten termelt ópiummal.

A kérdés végleges tisztázására a m. kir. földmivelésügyi miniszterium Gyógy és Ipari Növény Forgalmi Irodája 1921-ben az ország különböző helyein, tehát egymástól lényegesen eltérő talaj és éghajlati viszonyok között ismét kisérletek tárgyává tette az ópiumtetmelés meghonositását s azoknak végrehajtására a többek között felkérte a Magyaróvári Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kisérleti Állomást is.

A kisérletek célja volt:

I. Megállapitani, hogy a rendelkezésre álló mákféleségek közül melyik tartalmaz legtöbb ópiumot.

II. Minő arányban van a termelt ópium értéke a ráforditott költséggel, figyelembe véve a metszés által a szemtermésben okozott terméscsökkenést is.

A kisérletek végrehajtásához a Gyógy és Ipar Forgalmi Iroda 1921-ben háromféle mák vetőmagot bocsájtott az állomás rendelkezésére, és pedig 250 gr. francia kékmákot, 250 gr. fehér mákot (Papaver paeoniflorum) és 30 gr. fekete mákot s összehasonlitás végett fölvétetett az állomás saját céljaira termelt közönséges francia kékmák is.

A kisérletek tehát 4 mákféleségen hajtattak végre.

A kiséretek eredményeképen legtöbbet (áronként 83'65 grammot) adott az állomás saját francia kékmákja, kevesebbet (áronként 17'86 grammot) a küldött francia kékmák, s majdnem elenyésző csekélyet (9'20, illetve 2'81 grammot) a fehér és fekete mák. Az utóbbiak, hogy oly kevés ópiumot szolgáltattak, annak oka nemcsak csekély tejnedv tartalmukban keresendő, hanem főként abban, hogy fejük aránylag kicsiny s emiatt ugy a metszés, mint az abból kiszivárgó ópium összegyűjtése majdnem lehetetlen.

Arra kell törekedni tehát, hogy kiválesztás és nemesités áttal nagy fejeket hozó, erős és egyenletes fejlődésü mákféleséget állitsunk elő

Szegedi Húsz- és Vásárpénztár R.-T.
Szeged—Közvágóhid. Alapitási éve 1907.
Vásárpénztár **Nagyhizlaló** **Nagyvágó**
Vágóállatok és állati termékek értékesitése.
Állatszállitmányok cime: SZEGED—KÖZVÁGÓHID vasutállomás.
Távirati cim: „Húspénztár Szeged" Interurban telefon: 615, 1613, 146,
Saját akoltelepek. Telefon: 1612, Modern húsfeldolgozó-telep
Bérhizlalás **Bérvágatás**
Gőzüzemű zsir- és faggyúolvasztó. Vértakarmányok. Bőrsózóraktárak.
Hűtőház. Kolbász- és Hentesárú-gyár. Szappangyár.
Készit: szegedi háziszappant, szinszappant, mosdószappant, borotvaszappant.

a közönséges francia kékmákból, mely legmegfelelőbbnek bizonyult erre a célra.

Ami már most a kérdés gazdasági részét, zagyis a termelt ópium értékének az előállitási költségekhez való viszonyát illeti, ez oly kedvezőtlen, hogy az ópiumgyüjtés nemcsak jövedelmezőnek nem bizonyult, hanem ellenkezőleg tetemes ráfizetéssel zárult, különösen ha az előállitási költségen kivül még a metszés által okozott terméscsökkenés értékét is figyelembe vesszük, minek nagysága mindenkor a munkások kézügyességétől függ, vagyis jól begyakorolt munkásokkat és jó szerszámmal ezen veszteség lényegesen csökkenthető. Hogy a munkások kézügyessége, mily nagy befolyással van az ópium nyerésre, igazolják az 1921. és 1922. évben végzett kisérleteink. Ugyanis mig az első számu munkás 400 fej mákból 10·55 grammot, a második számu 15 gramm nyers ópiumot gyüjtött, addig a harmadik, illetve, a negyedik számu munkás ugyanazon körülmények között 4·7 gramm illetve 6·4 gramm nyers ópiumot tudott csak összegyüjteni.

Ezért is nézetem szerint az ópiumgyüjtés csak a kis gazdáknál, törpebirtokosoknál, rokkantaknál, saját mákjukban, vagyis nem részes munkában számtthat jelentőségre, hol a családtagok már gyermekkorukban elsajátithatják az ópiumgyüjtéssel járó pepecselő munkát. A kis gazdák ezt annál is inkább megtehetik, mivel az ópiumgyűjtés rendszeresen arra az időszakra esik (közvetlen aratás előtt) mikor a külső mezei munka némileg szünetel.

Kozma Péter.

Állattenyésztés.

Rovatvezető: *Kemény Szilárd* titkár.

Tájfajta Lótenyésztő Egyesület alakul Kecskeméten.

A kecskeméti gazdatársadalom körében a lótenyésztés fejlesztése céljából mozgalom indult meg egy Tájfajta Lótenyésztő Egyesület alakitása érdekében. Ezzel kapcsolalosan kamaránk a Kecskeméti Gazdasági Egyesülettel karóltve, február hó 15-én délelőtt 10 órára, Kecskemétre, a Gazdasági Egyesület tanácstermébe értekezletre hivta össze Kecskemét és vidéke gazdaközönségét. Megjelent még ott ez alkalommal a nagykőrösi állami méntelep osztályparancsnoksága részéről Balogh Aladár őrnagy, továbbá a makói tájfajta egyesület három vezetője S. Bálint György, Görbe Sámuel és Szemes János.

Az értekezletet dr. *Nagy* Mihály a Gazdasági Egyesület alelnöke nyitotta meg, aki megnyitó beszédében a lótenyésztés fontosságát és nagy jelentőségét fejtegette.

Utána *Balogh* Aladár őrnagy köszönetét fejezve ki a Mezőgazdasági Kamarának az értekezlet összehivásáért, egyszersmind örömének adott kifejezést, hogy a gazdaközönség részéről ilyen élénk érdeklődés nyilvánult meg a tájfajta lótenyésztés iránt. Ismerteti a tájfajta lényegét és annak előnyeit, s kiemeli, hogy nem erőszakos alakulatról, hanem a gazdák önkéntes társulásáról van szó, amely azonban a társuló gazdákra nézve megbecsülhetetlen előnyökkel jár. Utal a mezőhegyesi tájfajta lótenyésztésre és az ott elért eddigi eredményre, különösen hangsulyozva, hogy a lótenyésztésnél első sorban az egyöntetüségre kell törekedni, mert csak is igy lehet a gazdáknak ló anyaguk értékesitése céljából külföldi vevőket biztositani. Hangsulyozza továbbá ő is, hogy a társuló gazdáknak a megállapitott szabályokhoz feltétlenül alkalmazkodniok kell.

Azután felolvassa az egyesület alapszabálytervezetét.

Az alapszabályok ismertetése után buzditó szavakat intézett a gazdaközönséghez és annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kecskeméti gazdák az egyesület létesitésével a lótenyésztés fejlesztését elő fogják mozditani.

Azután a makói tájfajta lótenyésztő egyesület tagjai sorából az értekezletre vendégekként érkezett makói kisgazdák, névszerint S. Bálint György a Makói Gazdasági Egyesület elnöke, továbbá Szemes János és Görbe Sámuel beszéltek és ismertették a Mezőhegyesi Tájfajta Egyesület létesitésének a történetét és az egyesület által eddigi müködése révén elért nagy eredményeket. S egyöntetűleg annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy a kecskeméti gazdák már sokkal könnyebb helyzetben vannak, mint ők voltak annak idején, mert előttük áll a példa. melyet csak követni kell, hogy ugyanazokat az előnyöket élvezhessék, amelyeket egyesült erővel az ottani gazdák elértek. S. Bálint Györgynek, Görbe Sámuelnek és Szemes Jánosnak, akik önzetlenül, időt és fáradságot nem kimélve részt vettek az értekezleten, Kamaránk e helyütt is meleg köszönetét fejezi ki.

Azután a Mezőgazdasági Kamara részéről előbb Kemény Szilárd titkár, majd utána dr. Gesztelyi Nagy László igazgató intéztek az egybegyüllt gazdaközönséghez buzditó szavakat, hangsulyozva a tájfajta egyesület nagy jelentőségét, nemcsak az egyéni, helyi, hanem nemzetgazdasági szempontból is.

Azután dr. Dömötör Lajos városi gazdasági tanácsnok szólalt fel s biztositotta a gazdákat, hogy ezen nagy fontosságu mozgalom eredményes keresztülvitele céljából a város részéről a legmesszebbmenő támogatásra számithatnak.

Végül dr. Nagy Mihály alelnök összegezte az elhangzott beszédeket s annak az óhajnak adott kifejezést, hogy az értekezlet már ez alkalommal mondja ki a Tájfajta Lótenyésztő

Egyesület megalakitásának szükségességét és e célból felkérte a jelenlevő gazdákat, hogy a kitett aláirási iven minél nagyobb számban jelentsék be az egyesületbe leendő belépésüket. Az elnöki javaslat általános helyesléssel találkozván, az értekezlet egyhangúlag kimondotta a tájfajta egyesület megalakulását s az aláirási iven mindjárt a helyszinen 70 darab anyakancát jelentettek be a jelen volt gazdák párositás céljából.

A Kamara ennek alapján meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket az alakuló közgyűlésnek a lehető legrövidebb időn belül leendő összehivására.

Az értekezlet dr. Gesztelyi Nagy László javaslatára táviratilag üdvözölte Mayer János földmivelésügyi minisztert, Gróf D'Orsay Olivér ny. huszárezredest és Purgly Emil kamarai elnököt.

Egyébként kamaránk ezt a fontos kérdést állandóan felszinen tartja s nemcsak a kamara székhelyén, hanem a kamarai körzet egész terüfetén élénk tevékenységet fejt ki a tájfajta lótenyésztő egyesületek szervezése érdekében.

Az értekezlet után kamaránk az előkészitő bizottsággal több ülést tartott, ahol a további teendőket megbeszéltük. A tájfajta egyesületbe való belépésre a kecskeméti és környéki gazdák eddig 140 kancát jelentettek be. Főtörekvésünk most odairányul, hogy hazánk legkiválóbb lószakértői mindenek előtt tekintsék meg a kecskeméti gazdák lóállományát és ennek alapján, valamint a kecskeméti viszonyok figyelembevételével állapitsák meg és döntsék el, hogy az itteni egyesület milyen lovat tenyésszen. Egyidejűleg kamaránk elnöke, Purgly Emil Kecskemét város főispánjával, Fáy Istvánnal együtt eljárt a földmivelésügyi miniszter úrnál, valamint a lótenyésztési osztály főnökénél, dr. Plósz Bélánál, akik egyöntetűen a legmesszebbmenő támogatást biztositották a Kecskeméti Tájfajta Lótenyésztési Egyesület számára. Amint az istálló kérdését sikerül megoldani s amint a legkiválóbb szakértők megtekintették Kecskemét lóállományát, nyomban intézkedni fogunk az egyesűlet megalakulása iránt úgy. hogy minden reményünk meg van arra, hogy az egyesület a legrövidebb időn belül megalakulhat. A sikerhez meg van minden kellék. Kecskemét város és annak gazdaközönsége a legnagyobb érdeklődést tanúsitja a tájfajta lótenyésztés iránt, azt melegen felkarolta, biztositva van kamaránknak, Kecskemét vérosának, a földmivefésügyi miniszter és a lótenyésztési osztály főnökének, valamint D'Orsay Olivér grófnak legmesszebbmenő támogatása úgy, hogy az egyesület valóban eredményes működést fog kifejthetni.

Végezetül megemlitjük, hogy D'Orsay Olivér gróf és dr. Plósz Béla, a földmiv. miniszt. lótenyésztési osztályának főnöke e hó 11-én érkeznek Kecskemétre s megtekintik a gazdaközönség lóállományát s ennek alapján eldöntik, hogy az Egyesület milyen fajta lovat tenyésszen.

—

Kedvezményes utazás a budapesti tenyészállatvásárra márc. hó 19—24.

A kereskedelmi miniszter az OMGE kérésére a tenyészállatvásár megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztositott az államvasuton és az annak kezelésében lévő helyiérdekü vasutakon, valamint felhivta az önálló igazgatással biró vasuti társaságot is e kedvezmény megadására. Az igazolvány dija fejében egyidejüleg személyenkint 6000 koronát, póstaköltségre 2000 koronát, összesen 8000 koronát kell pénzben vagy pótabélyegben beküldeni. Ha ötnél több személy egyszerre és egy cimre kéri az igazolványok elküldését, akkor a sezmélyenkint járó 6000 korona igazolvány dijon kivül összesen csak 10.000 korona póstaköltséget kell beküldeni.

Az igazolvány kiállitását kérő levélben pontosan meg kell jelölni azt a vasuti állomást, ahonnan az utazás kezdetét veszi és véget ér, valamint hogy milyen vasuti vonal (MÁV. Déli vasut stb.) fog igénybe vétetni. Testületek és községek részéről általánosságban nem lehet bizonyos számu igazolványt kérni, hanem *egyenkint fel kel sorolni azoknak a neveit és foglalkozását, akiknek részére az igazolvány kiállitását kérik.*

Kilátás van ennek a kedvezménynek, az Arad—Csanádi Vasutak által leendő megadására is. Ezért ezeknek a vonalaira szóló igénylések is beküldhetők. Az igénylések az OMGE igazgatóságához (Budapest IX., Köztelek-u. 8. sz.) intézendők.

Gazdatársadalmi mozgalmak

Gazdák a fórumon.

A magyar gazdasági élet s a gazdatársadalom érdekei csak akkor juthatnak megfelelő megértéshez és gondozáshoz, ha lehetőleg az

Fordson tractor
azonnal kapható

Galamb János
autorizált képviselőnél
MAKÓ.

A Fordson tractor petroleum üzemű gép. Szánt, vet, vontat, gépeket hajt. Alkatrészek, olajok raktáron, gépek javitása minden időben.

összes tapasztalt érdeksérelmek, bajok, panaszok eljutnak illetékes helyekre, ahonnan azután azok megtárgyaltatva odakerülnek, ahol mód, lehetőség és alkalom van arra, hogy azok orvosoltassanak is. „Néma gyermeknek anyja sem érti a szsvát." Hiába panaszkodunk a sérelmek, bajok stb. ellen, ha azokat nem igyekszünk illetékes helyekre juttatni, ahol azokon segiteni lehetne.

A Mezőgazdasági Kamarát a törvényhozás bölcsessége, épen azért alkotta meg, hogy legyen egy törvényes érdekképviseleti szerv, amely a gazdatársadalom minden baját, panaszát, sérelmét összegyüjtve igyekezzék akár maga hatáskörében, akár illetékes fórumokhoz leendő előterjesztés formájában a sérelmet orvosolni.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara területén is bizonyára gyakran adódnak elő oly panaszok és sérelmek, amelyeket sürgősen megoldani és orvosolni kell. Épen azért *ezuttal is felhivjuk kamaránk gazdaközönségének a figyelmét arra, hogy akármilyen tervei, gondolatai, sérelmei, panaszai volnának, szivesked-jenek azokat akár szóval, akár irásban kamaránkhoz eljuttatni, ahol azok megfelelő gondozásban fognak részesittetni és azok elintézéséről gondoskodás történik, de egyuttal „Magyar Róna" cimű hivatalos lapunk is készséggel áll rendelkezésre közérdekű ügyek tárgyalására.*

Kamaránk csak úgy tud valóban megfelelni igazi hivatásának, ha egész területének ismeri gazdasági viszonyait és gazdasági vonatkozásait, ha a gazdatársadalom a legnagyobb bizalommal, megértéssel és szeretettel fogadja azt a támogatást, amelyet nyujthat. Ha az egyes községekben, vagy vidékeken észlelt panaszok nem jutnak el hozzánk, mint illetékes fórumhoz a gazdatársadalom mint legilletékes tényező által, úgy nem áll módunkban segitségül lenni.

AZ ALFÖLD GAZDASÁGI JÖVŐJE

MEZŐGAZDASÁGI TANULMÁNY

IRTA:

DR. GESZTELYI NAGY LÁSZLÓ

a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója

Kiadta a Stádium Sajtóvállalat Rt. (Budapest, VI. Rózsa-u. 111.) Kapható Kamaránknál is (Kecskemét Rákóczi-ut 5.)

ÁRA 24.500 korona.

Ép ezért a gazdáknak szóban, irásban meg kell jelenni a fórumon, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara nyilvánossága előtt és minden lehetőt elkövetni, hogy a sérelmek orvoslása minél könnyebben megtörténhessék.

Gazdasági Egyesületek munkája.

I.

A Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi január hó 20-án tartotta Makón rendes évi közgyülését, mely alkalommal több fontos gazdasági kérdés került tárgyalás alá.

A földmivelésügyi minisztérium őszi vetőmaghitel akciójával kapcsolatosan az egyesület elnöksége a vármegye területén fekvő Elek, Medgyesegyháza és Battonya községek gazdaközönsége részére külön 200 milliónyi hitelt eszközölt ki és osztott szét.

Az egyesület a tél folyamán a legaktuálisabb gazdasági kérdésekről Kevermesen, Kiszombor-ban, Medgyesbodzáson és Medgyesegyházán szakelőadásokat rendezett.

Felterjesztést intézett az egyesület a földmtvelésügyi miniszterhez a gabona minőségi mérlegek hatósági hitelesitése érdekében. Élénk tevékenységet fejtett ki továbbá az egyesület a cukorrépa- és kendertermelők érdekében, valamint a jövedelem- és vagyonadó kivetéseknél, mely utóbbi eljárása az egyesületnek teljes sikerrel járt, amennyiben az egyesület által megállapitott alapon történt adóvallomásokat a pénzügyigazgatóság elfogadta.

II.

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi junius hó 9-én gróf Teleky József elnöklete alatt tartott igazgató választmányi gyülésén foglalkozott a cukorrépatermelés kedvezőbb áron való beváltásának, továbbá a mezőgazdasági hitel mikénti megoldásának a kérdésével. Az utóbbi kérdésben azt a határozatot hozta, hogy az illetékes helyen lépéseket fog tenni a termelési ugynevezett zöld hitelek engedélyezése iránt.

Feliratot intézett az egyesület a kormányhoz a közmunkaváltság mérséklése és a gabonakereskedelmi szokványoknak a gazdák érdekeinek megfelelő irányban leendő megváltoztatása céljából. Felirt továbbá az egyesület a kereskedelemügyi miniszterhez a mezőgazdasági üzemben alkalmazott iparosok tanonctartási tilalmának megszüntetése érdekében.

Az egyesület tagjai részére lehetővé tette az egyesület megfelelő burgonya vetőgumónak a beszerzését.

III.

A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület a mult évi müködéséről szóló jelentése

szerint gazdasági szakismeretek terjesztése érdekében a vármegye 16 községében 18 gazdasági, 8 szőlészeti és gyümölcstermelési, 2 erdészeti, 6 méhészeti és 1 állategészségügyi előadást tartott.

Tenyészállatdijazást rendezett az egyesület Kamaránk támogatásával Bácsbokodon és Garán, mely alkalommal a felhajtott állatok tulajdonosai között 4 arany, 7 ezüst, 4 bronz oklevél osztatott ki.

A termelés előmozditása érdekében az egyesület eredeti nemesitett vetőmagvakat, továbbá 12 vagon műtrágyát és 400 q rézgálicot szerzett be a tagok részére kedvezményes áron.

A háziipar meghonositása érdekében 5 községben és Baja városában kosárfonó tanfolyamot rendezett s a vármegye csaknem összes községeiben füztelepeket létesitett az egyesület.

A kendertermelés fejlesztése céljából nemesitett kendermagot bocsájtott a gazdák rendelkezésére.

Élénk tevékenységet fejtett ki az egyesület a mult év folyamán a parlagon heverő területek, homokbuckák és gödrök befásitása, valamint a vadvizes területek lecsapolása és termővé tétele érdekében.

Közremüködött az egyesület a gyümölcsfákat pusztitó hernyók, levéltetvek és gombabetegségek, valamint a gabonaféléket pusztitó üszög elleni védekezés érdekében és ezzel kapcsolatosan szorgalmazta és támogatta a községeket a községi faiskolák létesitése és okszerü kezelése céljából. Végül megalakitotta az egyesület Baján az árufogyasztási és terményértékesitő szövetkezetet, amely müködését már meg is kezdette.

—

Gazdasági előadások Budapesten.

A Budapesti Gazdálkodók Egyesülete a mult hó folyamán a Központi Városház III. em., 352. sz. alatti ülésteremben nagysikerű szakelőadást rendezett. Dr. Purebl Győző székesfővárosi tanácsnok, egyesületi elnök ismertette az egyesület eddigi működésének eredményét. Utána Limbacher Károly m. kir. kertészeti főfelügyelő „A kopár területek befásitása és a gyümölcsfák téli kezelése kapcsolatban a gyümölcsfabetegségek elleni védekezéssel" cimen tartott előadást, amelyben rámutatott azon okokra, melyek miatt még ma is sok kopár és művelés alá nem vont terület található a főváros külső területein. Ezeket a kopár földterületeket gazdaságilag ki kell használni. Szükséges, hogy szakértő bizottság vizsgálja meg a földeket s az állapitsa meg, hogy a talaj mily módon használtassék ki, milyen fajta gyümölcsfát lehet beültetni, ha azt akarjuk, hogy nagy jövedelmet szerezzünk. Majd Winkler János gazdasági tanácsos a „Baromfi tenyésztés jövedelmezőségét" ismertette. Berlin külterületén nagyon kiterjedt baromfitenyésztést üznek, mely kis területen folytatható, kevés tőkebefektetés mellett igen nagy jövedelmet hajt. Budapest budai része, valamint Kispest és a kőbányai rész igen alkalmas hely a baromfitenyésztésre.

—

Gazdaértekezlet Baján.

Kamaránk nemcsak a hivatali müködésében, hanem személyes érintkedés utján is minden módon arra törekszik, hogy a Kamara területének gazdaközönségével, a gazdasági viszonyokkal a bajokkal és panaszokkal megtsmerkedhessék. Evégből fennállása óta állandóan igyekszik vidéki kiszállásokkal a Kamara minden jelentősebb helyére eljutni és személyesen ismerni meg az ottani viszonyokat. Azokon a területeken, amelyek a Kamara székhelyéhez közel vannak, vagy pedig a székhely onnan könnyen megközelithető, mód és lehetőség nyilik arra, hogy a gazdák személyesen is felkeressék Kamaránkat és ezuton igyekezzenek előadni a panaszokat, kérni azokra az orvoslást. Azokat a területeket azonban, amelyekről Kamaránk könnyebben meg nem közelithetők, Kamaránk vezetői keresik fel, hogy ottan a helyszinen tárgyaltassanak meg a legfontosabb, legsürgősebb és leginkább fájó kérdések.

Ilyen célból utazott le kamaránk igazgatója február hó 12-én és 13-án Bajára, hogy a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület, továbbá a vármegyei és Baja városi mezőgazdasági bizottságok részvételével a legsürgősebb és legaktuálisabb kérdéseket megbeszélhessük. A Gazdasági Egyesület agilis elnöke Szabovljevits Dusán vármegyei alispán régóta igyekszik arra, hogy a növényvédelem megszervezésével a vármegye értékes gyümölcstermelését megmenthesse. Evégből ez értekezleten megbeszélés tárgya volt egy 10 napos növényvédelmi, közelebbről gyümölcsfavédelmi tanfolyam megrendezése, amely a tanitók részére tartatnék, s amelynek költségeihez kamaránk is kilátásba helyezte hozzájárulását. Ugyancsak nagy öröm-

„SELECTA" MAGTERMELŐ R.-T. BUDAPEST
Központi irodái: IV. Váci-u. 27—29., félem.
Telefon: 191—85. — Távirati cim: SELECTAS Budapest
Kisérleti tenyész- és tisztitótelep: SŐREGPUSZTA
u. p. Tápiószele

Puszta-sőregi magnemesitő telepén termel fajtiszta
konyhakerti magvakat
Különleges magtisztitó üzemében vállal gazdaságok részére magtisztitást

Folyóiratok SZEGED

mel és lelkesedéssel tárgyalta a vármegye gazdaközönsége a lótájfajta mozgalom elterjesztésére irányuló javaslatokat és községek vezetői jelentkeztek, hogy minden módon igyekeznek e mozgalmat népszerüsiteni és elterjeszteni.

A Csonkavármegye gazdaközönsége meleg ünneplésben részesitette a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarát s igazgatónk kilátásba helyezte, hogy évenként több izben keres módot arra, hogy a vármegye gazdaközönségével ilyen közeli érintkezést tarthasson fenn.

—

A kiskunfélegyházi gazdák mozgalma.

A Kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesület hosszú letargia után új életre ébredt. A háború, a politika, a nemtörődömség e négyezer gazdát számláló alföldi város gazdatársadalmát oldott kéve módjára szórta szét és olyan passzivitásba hajtotta, hogy reménytelennek látszott a széthúzás, az egyéni érdekek hajszolása okozta akadályok lerombolása és a mindent jelentő tömörülés nyomán fakadó előnyök kihasználhatása. A város nehány lelkes fia előre látva a lemondás biztos következményeit, erős kézzel fogott a rekonstrukció nehéz munkájához. Első elhatározó lépéssel telket vásárolt és megalapitotta az egyesület székházát. A napokban tartotta alakuló gyülését. A tisztikar és a 21 tagból álló választmány most dolgozik a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő, sokat jelentő programmon, melynek főbb pontjai közé tartozik az intenziv egyesületi élet, gazdasági előadások tartásán kivül, tanulmányi kirándulások, állattenyésztési alakulatok, mezőgazdasági hitelszövetkezet, gabona és egyéb terményraktár, tejszövetkezet szervezése; vetőmag és műtrágyaakciók lebonyolitása és az intenziv és többettermelő gazdálkodást előmozditó tervezetek.

Egy 95%-ban mezőgazdálkodással foglalkozó város gazdatársadalmának ily irányú megmozdulása méltán keltheti bennünk a jövőben való reményteljes bizakodást. —p.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara készséggel támogatja az Egyesületet közérdekű törekvéseiben.

—

Gazdanap Makón.

A Magyar Gazdaszövetség igazi hivatásának élve, hogy az ország különösen az Alföld gazdaközönségének hangulatát megismerje, panaszait, bajait, szükségleteit, sérelmeit megismerhesse és orvosolhassa is, az ország különböző helyein. jelentősebb mezőgazdasági központokban gazdaértekezleteket tart, amelyeknek tárgysorozatát az ott előadandó kérdéseket maga a gazdatársadalom vezetői, a helyi viszonyok alapján állitják össze. A mi Kamaránk területén rendezett ezen értekezleten (Hódmezővásárhely, Szentes, Makó) Kamaránk igazgatója minden alkalommal részt vett.

Február 22-én Makón volt egy ilyen értekezlet, amelyen a gazdatársadalom legaktuálisabb és legégetőbb sebeinek gyógyitásáról volt szó. A hitelkérdés, ut és kisvasutak épitése, a mezőgazdasági szakoktatásnak a falusi és tanyai iskolákba való bevezetése, a haszonbérlet kérdése, az állati ojtóanyagok olcsóbb beszerzése a vadvizek levezetése, az őstermelői igazolványok, a földbérlők kereseti adója. stb. mind a legégetőbb kérdései a gazdatársadalomnak. Az előterjesztések, felszólalások mind az ottani kisgázdatársadalom képviselői által történtek, mig az egész anyagnak az összefoglalását Czettler Jenő a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, a gyülés elnöke tette meg. Kamaránk igazgatója a fontosabb kérdések helyes megoldáshoz szintén hozzájárult felszólatásával. Gyülés utáni banketten több felszólalás hangzott el, amelyek közül egyik Kamaránk és annak vezetői müködését ismertette a legnagyobb elismerés hangján, megemlékezve azon sokoldalu és eredményes müködésről, amelyet az a gazdasági élet különböző vonatkozásaiban kifejt.

—

Községi birák értekezlete.

Dr. Markó Jenő, a kalocsai járás kiváló főszolgabirája a járás községi biráit a mult hó folyamán, Fajsz községbe értekezletre hivta össze azzal a célzattal, hogy őket tulajdonképeni hivatásukról kioktassa és a községi birói tisztséggel kapcsolatos munkakör lelkiismeretes betöltésének nagy horderejét velük megértesse.

Az értekezleten a járás területéről 19 községi biró vett részt, kik az előadók fejtegetéseit mind végig éber figyelemmel kisérték és ismeretekben gazdagodva tértek vissza faluikba.

A községi birák tulajdonképpeni hivatását dr. Markó Jenő főszolgabiró fejtegette, aki egyszersmind kilátásba helyezte, hogy a régi tradiciók felujitásával a községi birákat ujból fel fogja ruházni a hatalom jegyével, a birói pálcával, abban a reményben, hogy ez a jelvény őket hivatásuk pártatlan gyakorlásában buzditani és gyarlóságaiktól visszatartani fogja.

Dr. Boross Gyula szolgabiró, mint rendőri büntető biró a büntető perrendtartásról dr. Albeker Károly járási tiszti orvos az egészségügyi kérdésekről, Gulner Elemér m. kir. járási gazdasági felügyelő a növényvédelem és állattenyésztés időszerü kérdéseiről, Staar Lajos m. kir. állategészségügyi intézkedésekről, s végül dr. Pinkovich Aladár szolgabiró a mezőrendőri törvény lényegéről tartottak ismertető előadásokat.

Az értekezlet befejezése után fehérasztalnál folytatódott s azon vélemény kialakulásával fejeződött be az eszmecsere, hogy a birói értekezletek a jövőben rendszeresittessenek.

A magunk részéről a kalocsai járás főszolgabirájának ezt az üdvös kezdeményezését csak helyeselhetjük, s azt mint követendő példát a többi főszolgabiróknak is a legmelegebben ajánljuk a figyelmébe.

Gyümölcsészet.

Rovatvezető: *Kerekes Ferenc.*

A gyümölcsfák becsléséről.

A becslési eljárásoknál a legtöbb esetben a legnagyobb bizonytalansággal és tájékozatlansággal találkozom. A helyi birtokosoknak és szakértőknek, kiknek egyéb gazdasági szakismeretük is van és gyümölcstermeléssel foglalkoznak, csak nagy nehézségekkel, hosszas viták és eszmecserék után sikerül az értékelést dülőre juttatni, ugy, hógy az a realitásnak megfelelhessen és megtalálhassa a szenvedő fél a kisajátitásnál, vagy egyéb birósági eljárás folytán a gyümölcsfáinak amaz árát, mely neki előszereteti és valódi értéket képvisel.

Jelen közleményemmel tehát az értékelés igen nehéz ismeretéhez igyekszem hozzájárulni.

A becsléseknél az érték megállapitására az szolgál irányadóul, hogy a megbecsülendő tárgy a becslés idejében milyen értéket képvisel a tulajdonosra nézve.

Valódi jövedelmet az képez, mely az összes kiadások levonása után fennmarad. Az érték megállapitásánál tehát ennek kipuhatolása és kimutatása vezetne a leghelyesebb eredményre, csakhogy itt a jövedelmezőség megmegállapitása rendkivüli nehézségekbe ütközik, amennyiben a gyümölcsfák termése nemcsak az időjárástól, fekvéstől, talajtól, ez utóbbinak kellőképen való előkészitésétől, hanem az illető vidéknek megfelelően választott fajok tulajdonságától, azok jellegétől és nagyrészt az értékesithetésétől függ. Itt nem támaszkodhatunk pozitiv adatokra, mint a mezőgazdasági terményeknél, ahol a mennyiség és azok értékének megállapitására bizonyos ismert tények szolgálnak alapul. Gyümölcsfáknál ilyeneket hiába keresünk. Nézzük pl. a Besztercei szilvát és a nemes Ageni szilvafát, mely közvetlen egymás mellett, egyazon talajban él. Előbbi vastag héjú, utóbbi vékony héjú. Amaz itt nedvesebb, csapadékosabb években jól terem, mig emez ugyanakkor — bár nagy termés van a fáján — a nedvességtől egy-kettőre lerohad. Ilyen esetekben a fa becslésénél nagy körültekintéssel kell eljárni. Az almafák fajtánkénti értékelésénél is sok ilyen körülmény veendő figyelembe.

Ismertem fát, amely minden második, vagy harmadik évben olyan bőven termett, miszerint egy-egy terméséért ugy, ahogy a fáján volt, a vevő kofák 80 korona árt fizettek, pedig nem is valami nemesfajta gyümölcs volt, hanem csak közönséges árpával érő körte. Csakhogy ám ez egy óriási nagy fa volt, másrészt koraisága folytán gyümölcse kapós volt, jól tudták értékesiteni a piacon.

Más esetekben 80 drb fát véve egy kat. holdra, egy évi termés értéke 8000 korona volt, ami szinte hihetetlennek látszik, pedig ez való. Csakhogy mikor az előbb emlitett egyetlen fa olyan kiválóan értékes volt, ugyanakkor 20—30 drb fa sem hozott összesen annyi értékű gyümölcsöt.

Nem egy kecskeméti barátom — kik kitűnő karban tartják neves gyümölcsösüket — minden második évben egy-egy fának termését 60—60 koronájával értékesitik. Ez is olyan ár, mely kat. holdra átszámitva 4300 korona jövedelemnek felelvén meg, valóban ritkitja párját.

Nem egy esetben almatermésünket Csanádban holdankint legkevesebb 12—14,000 koronáért adtuk el, olyan összegért tehát, mely teljesen kifizette a gyümölcsös által elfoglalt terület teljes értékét.

Több ilyen esetet tudnék felsorolni, de ezekkel szemben olyat is, hol a gyümölcsfák a leggondosabb kezelés mellett sem hozták meg a rájuk forditott költségek kamatját. Olyan eset is volt, ahol a tulajdonos kiirtotta szépen fejlődött fáit, mert dacára a gyökérvisszavágásnak és a kapott utasitás szerint végrehajtott permetezéseknek, a fák meddők voltak.

A gyümölcsfák rendes évi jövedelmezőségére ugy számitani, mint a mezőgazdasági vagy kertgazdasági termények nél, alig lehet, ezért azok hozamát, hozamuk értékét, bizonyos általános érvényű számmal meghatározni lehetetlen, már csak azért is, mert maga a gyümölcs ára is nagyon ingadozó.

Mindezekért a gyümölcsfa értékének megállapitásánál, ha azoknak jövedelmezősége egyébként ki nem puhatolható, irányadóul az szolgáljon, mibe kerül a fa, annak beállitása, gondozása addig, mig az rendes termését kezdi, hozzáadva ehhez az általa elfoglalt és árnyékolásával más termények hozamában beálló jövedelmezőségi veszteséget.

Figyelembe veendő, hogy a gyümölcsös területe közvetlen az ültetés utáni években elég jól kihasználható pl. kapásnövényekkel, tovább fejlődvén a fa, onnan más termény lassan teljesen kiszorul; igy az egész terület jövedelmezősége, mint befektetett tőke, a fa értékének fokozatos emelkedésében kell, hogy nyilvánuljon. De, mert jó talajon és fekvésen megfelelő klimatikus viszonyok mellett jó gondozással a fa szebben és jobban nő, a jól választott fajta biztosabban terem, könnyebben és jobban értékesithető, nagyon természetes, hogy mindezek az értékelésnél figyelembe veendők, hiszen a jól fejlett, egészséges fa ipari célokra, vagy tüzelőfának is kiadóbb, mint a satnya, rosszul fejlett fa.

Figyelembe kell, hogy vétessék az előszereteti érték is. Pl. egy gyümölcsfa (vagy pláne diszfa) kivágás, kipusztulás stb. esetén másként értékelendő, ha exponáltabb helyen, ház mellett, vagy utcán áll, vagy ha gyümölcsösben s egyéb helyen van. Ezekhez képest a fa értéke is változhat.

Ugyanolyan fejlettség, meg ugyanolyan termőképesség mellett is egyik helyen természetszerűleg értékesebb lehet, mint egy másikon.

A gyümölcsfa beszerzési ára a fák erejéhez, a fajta minőségéhez képest nagyon különbözik, átlag véve azonban akár hozatva lesz az, akár az illető neveli egy rendes jól fejlődött

gyümölcsfa ára (aranyban)	1·— K
csomagolás, szállitás drb.-kint . . .	0·20 K
gödörásás, 1 m. mély és ugyanolyan széles	0·10 K
ültetés és iszapolás	0·10 K
gondozása, öntözése első időszakban	0·20 K
további gondozása 5—6 évig, mig termésbe jön, pótlással együtt . . .	0·80 K
az elfoglalt terület évenkint elmaradó hozamának megfelelő értéke 5—6 éven át	0·60 K
összesen:	3·00 K

Tehát egy fának az értéke a hatodik évben (mig teremni kezd: *3 korona.*

Egy termő gyümölcsfánál a termés menynyiségének kiszámitásánál termelési időszakokat szoktunk megkülönböztetni. Az egyes gyümölcsfáknak, ha egy bizonyos kort elértek, csökken a termésük. Ennek az értékét nem is számithatjuk az átlag szerint, hanem a hátralévő néhány évnek a hozamát hozzáadjuk a fának, mint műfának az értékét.

Figyelembe kell venni, hogy a magastörzsű fák később kezdenek teremni, mint az alacsony törzsű fák.

Egy magastörzsű almafa átlag 60 évig, a körte 80 évig, néha 120-ig, a cseresznye, szilva 60, őszibarack 15, kajszi 20—30, dió 100 évig él.

Az alma- és körtefák termése 15—30 esztendeig emelkedő, azontúl 50 évig állandó, mig azután ismét csökken.

A becsléseknél megállapitandó, hogy a terület, amelyen a fa áll, mezőgazdasági termelésre, vagy helyi viszonyai, piachoz való közelségénél fogva kerti termelésre stb.-re is alkalmas s ennek megfelelően megállapitandó, hogy a terület minő haszonbérrel lenne kiadható. Megállapitandó, hogy a becslés tárgyát képező rajtalévő gyümölcsfa hány éves, terméshozama emelkedő, vagy hanyatló. Ezeket mérlegelve, ez adatok nyomán, a valóságos értéket megállapithatjuk. *Hajós Gyula.*

—

Perosan vagy rézgálic?

Irta: Wagner Adolf nyug. gimnáziumi igazgató.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara 1924. év tavaszán pályázatot hirdetett szőlőpermetezési kisérletekre. A pályázat közvetlen célja a forgalomban levő permetező anyagoknak öszhasonlitó kisérletek révén való kipróbálása volt. Erre a célra a Kamara nehány tekintélyes pályadijat tűzött ki. A kisérlet tárgyai: rézgálic (bordói lé): Perosan; Verdola-porozószer, peronospóra ellen.

Magam is részt vettem a pályázaton s a biráló bizottság nekem itélte az I. dijat.

Legyen szabad tehát a „Magyar Róna" olvasóközönsége előtt tárgyilagos megfigyeléseim alapján, tapasztalataimat elmondanom.

Az 1923. évben tiz út szőlőn kisérleteztem már Perosannal. Miután abban az évben nem volt peronospóra járvány, az összehasonlitás nem vezetett pozitiv eredményre. Mind a Perosannal, mind pedig a bordói lével háromszor permetezett szőlő levélzete ép volt, de a szomszédom szőlője is rendben volt, pedig ő talán egyszer sem permetezett.

Az 1924. év azonban kritikusabb volt s ugyancsak próbára tette a szőlősgazdák kitartását, megfigyeléseimnek ez az év jobban kedvezett.

Kisérletezésre 4 parcellát jelöltem ki. Az elsőn rézgáliccal permeteztem, a másodikat Perosannal kezeltem, a harmadikat Perosannal premeteztem és Verdolával poroztam, a negyedik párcellában (permetezés nélkül) csak poroztam a tőkéket.

Engem főleg a „csak porozás" kérdése érdekelt a legjobban. Mert micsoda kényelem lenne az, ha nem kellene permetezni, csak porozni. Augusztus közepéig ebben a parcellában tellett a legnagyobb örömöm, hogyne: a többi parcella levélzete kék volt (rézgálic), vagy vörös (Perosan szine), ez meg üde zöldszinü. Augusztus közepén azonban 3 napig szakadt az eső, meleg volt, ünnepnap is jött közbe, amikor nem dolgoztak az emberek, aztán megint jött az eső, utána pedig vasárnap következett és hétfőn sajnálattal konstatáltam, hogy ennek a parcellának befellegzett.

Itéletem tehát a: *csak porozással* való védekezésre nem lehet más, minthogy *esélyeknek* tesszük ki magunkat vele!

A másik 3 tábla azonban szép maradt.

A legszebb ezek között a Perosannal permetezett és Verdolával porozott tábla.

A porozást ne kapcsoljuk hát ki a védekezésnél: *porozni és permetezni kell, ha szőlőnket meg akarjuk védeni*, többet érünk el igy, mintha többször kezeljük a szőlőt, de csak egyoldalulag.

Egyik társam hétszer permetezett a mult évben, de nem porozott egyszer sem, s fürtperonosporáról panaszkodott.

A pályázat föltételei értelmében összehasonlitást is kelletett tennem a permetezőanyagok hatékonyságát illetőleg.

Észrevételem a következő: mindkét anyag jó. A rézgélic föltétlenül bevált védekező anyag a peronospóra ellen; ehhez szó nem fér. Van azonban a Perosannak néhány előnye, amely azt a rézgálic méltó versenytársává teszi.

Legfőbb előnye az, hogy abban a pillanatban használhatjuk, amikor permetezni akarunk.

Sokszor reggelfelé még gyanusnak találjuk az égboltozatot; nem merjük beáztatni a gálicot; tíz óra felé már bánjuk is, hogy nem áztattuk be, mert az idő egészen alkalmas lett a permetezésre; de már késő, a délelőttünk oda van! A Perosant pedig egyszerüen beletöltjük a vizzel telt hordóba, megkavarjuk s már permetezhetünk is.

Előnye, hogy nem kell mész hozzá; továbbá hogy nem ragad oda a permetező belső falához s a munkásnak nem kell állandóan babrálgatni az eldugult szóróval, mint ezt tapasztalhatjuk a rézgáliccal való permetezésnél. A levélzetre azonban jól tapad.

Némi hátránya, hogy a szine vörhenyes a szőlő levélzetén; ami szemünk pedig megszokta már a gálic kékes szinét; a munkás sem talál olyan hamar vissza a félbenmaradt szőlősorába.

—

Gyümölcsfáink téli ápolása.

Irta: Dr. Cróf Béla gazdasági akad. r. tanár.

Gyümőlcsfáinktól csak a bő termést várjuk, azok ápolása nálunk igen szűk keretek között mozog. Mindig másban keressük a baj okát: pedig a baj oka az, hogy teljesen elhanyagoljuk fáinkat, Almafáink vértetvesek, ennek folytán termést ritkán adnak s idő előtt elpusztulnak. Májusban a zöldhernyó rágja a gyümölcsfák, főleg a cseresznye levelét. A meggy termését minden évben „elviszi a köd": a cseresznye, meggy, barack, szilva, alma, körte rothad, penészpárnákkal ellepett, — ezt mind a Monilia nevű gombabetegség okozza. Szidjuk a ködöt. Az igaz. hogy a ködnek is van hozzá köze, t. i. nedves időben gyorsabban terjed a gomba, Az Alföld gyümölcsöseinek a legnagyobb eltensége ez a Monilia-penészgomba, mely ellen eredményesen felvehetjük a küzdelmet, sikeresen védekezhetünk.

A tél folyamán leszedjük a fákról az ágakra száradt, összeaszott gyümölcsöt, a mumiát s elégetjük, ugyanigy járunk el a cseresznye- és meggyfán található rászáradt virágrészekkel. Ezekből indul ki tavasszal a Moniliafertőzés. Leszedjük a fákról a hernyófészkeket is. Az ilyen összehúzott, összefont levelekben, a kisebb hernyófészekben a fehér galagonyapillének, a nagyobb hernyófészekben pedig a sárgafarkúlepkének apró hernyói telelnek át. A hernyófészkek leszedését hernyozó ollóval végezzük el, melyek rúdra vannak erősitve és zsinórral zárhatók. Az összeszedett hernyófészkeket elégetjük. Hernyozólámpával is megtakarithatjuk fáinkat a hernyófészkektől. Gondosan letisztogatjuk a gyűrűspille petecsomóit is, melyek gyűrűalakban vannak a fiatalabb ágakra ragasztva. A fák törzsén pedig a gyapjas pille tojáscsomóit találjuk, melyek taplóra emlékeztetők.

Az erősen vértetves ágakat levágjuk és eltüzeljük, a törzsön levő vértetves helyekről lekaparjuk fakaparóval a vértetűt, a vértetves helyet kivágjuk az egészséges szövetig és utána besűritett vértetűkátránnyal bekenjük a sebkelyeket. A letakaritás után elhúzzuk a fa tövétől a földet és odább 1—2 ásónyomnyira belehúzzuk a földbe. Erősen vértetves fánál a gyökeret is meg kell nyitni, fertőzés esetén megtakaritani.

A téli munkákhoz tartozik a korona ritkitása, tisztogatása, a vizhajtások lenyesése. Minden sebhelyet be kell kenni sűrű gyümölcsfakarbolineummal, nehogy a seb helyén rothadás induljon meg, mely gyüjtőhelye minden betegségnek.

Az összes gyümölcsfák törzsét és vastagabb ágait megszabaditjuk fakaparóval a leváló kéregtől, a moháktól és zuzmóktól, melyek számos állati kártevőnek nyujtanak biztos téli menedéket. A kérget drótkefével tisztogatjuk meg. A tisztogatással földre lehúzott kérget, zuzmót stb. összegereblyézzük és elégetjük.

Amikor ezekkel a munkálatokkal végeztünk, megpermetezzük az összes gyümölcsfáinkat 20 százalékos gyümölcsfakarbolineummal (100 liter vizre 20 kg. gyümölcsfakarboliumot). Célszerű az oldatba 100 literenként 2 kg. Sulfarol-t keverni, ezzel a Monilia-gomba ellen ellen védekezünk,

A növényvédekező munkálatok gondos végrehajtása szemmel látható eredményt mutat már az első évben is. Ha e munkák elvégzésén kivül a fák tövét, a korona kerületében felássuk, és megtrágyázzuk, várhatunk termést gyümölcsöseinkben.

Bámulatosan olcsó
izletes és kiadós

Kathreiner
Kneipp Maláta Kávé

Szerencse a
Kávéscsészében

A gyümölcsfakarbolineum kertgazdasági jelentőségéről.

A gyümölcsfakertészetekben rohamosan terjed a gyümölcsfakarbolineumnak a használata, mint amely a legjobb irtószernek bizonyult gyümölcsfáink kártékony rovarjai ellen.

A gyümölcsfakarbolineum azonban, ha a fa zöld hajtását, leveleit, virágját, termését éri, elpusztitja azt s ezért a rovarok irtására csak olyan időszakban használható, mikor a fák nyugalmi állapotban vannak, szóval késő ősztől kora tavaszig.

A permetezésnek olyan bőségesnek kell lenni, hogy E permet a fa minden oldalát érje, a legkisebb ágat és galyat is és szinte csurogjon le a fáról, mert a lének be kell viódni a fa cserepes kérgébe is, hogy az irtás tökéletes legyen. Fagyos napokon nem szabad permetezni! A gyümölcsfakarbolineummal való permetezés előtt ajánlatos elvégezni a szokásos gyümölcsfaápolási munkákat. Igy le kell szedni a hernyófészkeket, kéregkefével meg kell tisztitani a fa derekát az öreg, felpattogott kéregtől, a zuzmóktól és mohoktól, amelyek kitünő buvóhelyei a különböző rovaroknak, úgyszintén ki kell simára vágni és vértetűkátránnyal betapasztani a fa nyitott sebeit.

Az alma- és körtefák permetezésére 15 százalékos oldatotot használjunk (15 kg. karbolineum 100 liter vizre), a barack-, cseresznye- és szilvafáknál azonban 10 százaléknál (10 kg, 100 liter vizre) erősebb keverék használata káros.

Évenkint egyszer azonban, ha kertünk nagyon el van hanyagolva, kétszer is permetezzünk. egyszer ősszel, másodszor március közepén.

A permetezéshez a kereskedelemben árult gyümölcsfakarbolineum használandó. A nyers karbolineum erre a célra nem alkalmas, mert egyrészt veszedelmes a fára, másrészt vizzel nem keveredik.

—

Védekezzünk a vértetű ellen!

Csonka hazánk gyümölcstermő vidékein az almafaállományban óriási károkat okoz egy kis rovar, amelyet közönségesen vértetűnek szoktak nevezni. A vértetű könnyen felismerheió, mert azokon a helyeken, ahol megtámadja a fát, a fa sebeit finom viasszerű, fehér moholy fedi, Ha ezt a fehér moholyt kezünkkel eldörzsöljük, ujjunk piros lesz, mintha vörös tintába mártottuk volna.

A vértetű igen kártékony, mert nemcsak hogy megakadályozza a fa fejlődését, hanem lassankint el is pusztitja. Csaknem kizárólag az almafán él és csak ritkán vándorol át a körte-, vagy a birsalmafára is.

A vértetűt lombhullástól március végéig lehet a legjobban irtani, Az almafán lévő összes sebeket, tekintet nélkül arra, hogy vértetűvel fertőzöttek-e vagy sem, éles késsel úgy kell kivágni, hogy a szélük sima legyen. Az igy kivágott sebeket eekenjük vértetűkátránnyal, még pedig úgy, hogy a kátrány nemcsak a sebet, hanem a seb szélén túl még egy ujjnyira betakarja a fát.

Ismételjük. ha a gyümölcsösben vértetűre akadtunk, úgy nem szabad a fákon egyetlen egy nyitott sebet sem megtürni, mert a be nem kent sebek ujabb vértetűmegtelepedésre adnak alkalmat. Ugyanis a vértetű hihetetlen gyorsan szaporodik. Évente 8—10 ivadéka van s egynek évente több millió utóda is lehet. Igy megérthető, hogy fellépésé milyen veszélyt rejt magában és az ellene való védekezés mennyire megokolt.

Az olyan galyakat és ágakat, amelyek vértetűvel majdnem végig el vannak boritva, a legjobb egészen levágni és rögtön elégetni. Ugyszintén gondosan összegyűjtendők és elégetendők, a fa sebhelyeinek lemetszésekor lehullott forgácsok is.

A vértetűirtás alkalmával igen ajánlatos a fák törzsét és a vastagabb ágakat 15 százalékos gyümölcsfakarbolineummal végigmosni, vagy bőven megpermetezni, hogy az ott rejtőzködő különböző pajzstetvek elpusztuljanak.

Az irtás után egy-két hét mulva ujból meg kell vizsgálnunk vértetves fáinkat s ha valahol uj fertőzést észlelünk, úgy kell eljárnunk, mint az első esetben. Ha ezt az eljárást egy évig néhányszor megismételjük, ugy kis munka és kevés költség árán rövidesen teljesen megszabadulunk almafáink legnagyobb ellenségeitől.

Mezőgazdasági hitel.

Rovatvezető: *dr. Vaja Béla, főtitkár.*

A Duna-Tiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet igazgatóságának jelentése a közgyülésnek.

Tisztelt Közgyülés!

Amikor szövetkezetünk első üzletévéről beszámolni szerencsénk van, örömmel állapithatjuk meg, hogy a mostoha gazdasági és pénzügyi viszonyok ellenére is tul vagyunk a kezdeti nehézségeken és sikerült Szövetkezetünk jövendő fejlődésének szilárd alapját megépitenünk.

Szövetkezetünk az Országos Központi Hitelszövetkezet közremüködésével 1924 évi január hó 6-án alakult meg az 1898 XXIII. t.-c rendelkezései szerint. Az alakuláskor szövetkezetünknek 91 tagja volt, 1402 drb üzletrésszel, ami összesen 140,200.000 kor. üzletrésztőkét jelentett. Cégünk bejegyzése megtörténvén, március hó elején megkezdtük üzleti tevékenységünket a rendelkezésünkre álló csekély saját tőkével és az Országos Központi Hitelszövetkezet által fokozatosan rendelkezésünkre bocsájtott 2,800.000,000 K. viszleszámitolási hitellel, melynek felhasználásával szeptember hó végéig 3,145.457.000 kor. váltóhitelt helyeztünk ki kamaránk gazdaközönsége körében.

November havában üzletrész-tőkénk 2.300.000.000 K-ra emelkedett és ennek alapján a Magyar Nemzeti Bank

az Országos Központi Hitelszövetkezet utján 2,300.000.000 kor. viszleszámitolási hitelt bocsájtott rendelkezésünkre, mely hitelkeret ugyan távolról sem volt elegendő a mind inkább fokozódó hiteligények kielégitésére, de még s lehetővé tette, hogy a hozzánk forduló gazdaközönségnek legalább a legégetőbb hitelszükségletét kielégithettük annál is inkább, mert az Országos Központi Hitelszövetkezet szives volt az év vége felé rendes hitelkeretünkön felül 730,000.000 K további rendkivüli hitelt is előzékenyen rendelkezésünkre bocsájtani, ugy hogy az év végén kihelyezett váltóhiteleink összege már 5,428.640.000 K-ra emelkedett, ami egy alig egy éves szövetkezet részéről már minden esetre tekintélyes teljesitményt jelent.

Sokkal kisebb sikerrel járt a betétek gyüjtésére irányuló tevékenységünk, aminek oka egyfelől a mostoha mezőgazdasági viszonyokban, másfelől pedig abban keresendő, hogy a betét kamatláb — különösen a vidéki pénzintézetekénél — az elmult év folyamán mindvégig sokkal magasabb volt, semhogy szövetkezetünk, amely rendeltetésénél fogva a dolog természete szerint csak relative olcsóbb tőkéket használhat, más vidéki pénzintézetekkel a betétgyüjtésben a versenyt felvehette volna. Csak az év vége felé kezdett a helyzet e tekintetben némileg javulni, aminek eredményeképen betétállományunk az év végéig 248,862.400 K-ra szaporodott, ez épen csak a kezdet-kezdetének mondható, de reméljük, hogy a betétkamatlábnak várható csökkenése második üzletévünkben e téren is jelentékenyebb javulást fog eredményezni.

A hiteligények elbirálása a hetenként megtartott végrehajtó bizottsági üléseken ugy a bonitás, mint a mobilitás és a cél szempontjából a legnagyobb gondossággal és ovatossággal történt. Kihelyezeseink tulnyomó részet cca 92 százaléka zálogjogu bekebelezéssel, fennmaradó csekély töredéke pedig kézi záloggal és kifogástalan hitelképességü gazdák kezességével van biztositva. A váltók rendezése és a kölcsönök törlesztése pontosan történik. Ez utóbbira a kihelyezések szükséges fluctuálása érdekében mindenkor különös gondot forditottunk.

Kamatpolitikánkat az a cél irányitotta, hogy az adott lehetőségek határai között minél olcsóbb hiteleket nyujthassunk tagjainknak. Ennek érdekében egyfelől igyekeztünk üzletvitelünkben a lehető legnagyobb takarékosságot érvényesiteni, — másfelől pedig az üzleteredmény szempontjából nem törekedtünk nagyobb nyereségre, mint amennyi a költségek fedezésen felül egy méltányos kisebb osztalék biztositása és egy mérsékelt józan tartalékolás végett feltétlenül szükséges.

Az ügyvitelben végrehajtó bizottságunk utján állandóan a legbehatóbban részt vettünk, — az előirt rovancsolásokat és leltározásokat a felügyelő bizottsággal együtt megejtettük és jelentjük, hogy a pénzkezelésben, mint a könyvitelben és az adminisztrációban mindenkor a legnagyobb rendet tapasztaltuk.

Ezek után tisztelettel előterjesztjük 1924 évi zárszámadasunkat, melynek jelentékenyebb forgalmiadatait a következőkbe van szerencsénk ismertetni.

1. Üzletrésztőkénk az év folyamán 140,000.000 król, 2,596.000.000 koronára, tagjaink száma pedig 9.-ről 147-re szaporodott.

2. Tartalék alapunk 49,355.000 kor, amely alábbi javaslataink elfogadása esetén 94,466.000 koronára fog gyarapodni.

3. Váltókihelyezésünk évvégi állaga 5,428.640.000 korona, amely 71 gazda között oszlik meg s igy egy-egy gazdára átlagosan 7.5 millió korona hitel esik.

4. Igénybe vett visszaleszámitolási hitelünk 2 milliárd 509.000.000 korona.

5. Aktivaink összege 5,949.307.417 kor., ezzel szemben passzivaink 5,845.206.608 koronát tesznek ki s igy az év végén 101,100.809 kor. tiszta nyereség jelentkezik, amely épen nem mondható magasnak; — minthogy azonban nem nyereségkedésre, hanem tagjaink hiteligényeinek lehetőleg olcsó kielégitésére irányul a tevékenységünk, azt hisszük, hogy a tisztelt közgyülés a tiszta nyeresegnek ilyen alakulását helyeslően fogja tudomásul venni.

E rövid jelentésből is láthatjuk, hogy a Dunaiszaközi Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet a rendelkezésre álló csekély anyagi eszközök birtokában is olyan eredményeket tudott felmutatni, a melyek minden egyoguatlan szemlélő szemében a legnagyobb megelégedést kell, hogy kiváltsák. Kamaránk elnöksége ugy mint eddig, a jövőben is minden tőle telhetőt meg fog tenni arra vonatkozólag, hogy a mezőgazdasági Kamarák által életre hivott és a gazdák érdekében létesitett hitelszervezet a legteljesebb mértékben és a legkedvezőbb feltételek mellet tudja szolgálni a gazdatársadalom érdekeit.

Mezőgad. munkásügyek.

Rovatvezető: *dr. Vaja Béla főtitkár.*

A mezőgazdasági munkák biztositása.

A földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági különösen pedig az aratási és cséplési munkák zavartalan foganatositásának biztositása érdekében körrendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz, melynek értelmében a községi és törvényhatósági munkásközvetitők igénybevételével óhajtja azt a kérdést megoldani, kiknek kötelességévé teszi a rendelkezésre álló munkások létszámának és a munkaalkalmaknak pontos nyilvántartását.

Az aratási és cséplési munkák teljesitésére elsősorban a hivatásos mezőgazdasági munkások szolgálata veendő igénybe, még pedig lehetőleg a helybeli vagy az illető járás (vármegye) területén lakó munkások s messzebb vidékről csakis az esetben szerződtetendők, ha az illető vármegye területén elegendő munkás nem volna.

A munkások szerződtetése természetesen szabad egyezkedés tárgya, de az 1923. évi XXV. t.-c.-nek rendelkezései minden esetben figyelembe veendők s a szerződések a községi elöljáróságok igénybevételével és annak ellenőrzése mellett kötendők.

A munkabérek megállapitásánál különös gond forditandó a terménybeli járandóságok biztositására és különös figyelmébe ajánlja a miniszter a gazdaközönségnek a hadirokkant munkások foglalkoztatását a hatóságoknak pedig munkástoborzó vállalkozók részéről előforduló visszaélések meggátlását s adott esetekben szigoru megtorlását.

Végül kötelességévé teszi a rendelet a közigazgatási hatóságoknak, hogy az esetleg munka nélkül maradt gazdasági munkások létszámáról községenkénti részletezéssel, a földmivelésügyi miniszterium munkásügyi osztályához folyó évi március hó 31-ig tegyenek jelentést.

—

Engedély gazdasági munkástoborzók részére.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter mult évi december hó 31-én kelt 3078—1924. VI. 1.

sz. rendeletével felhatalmazta az összes alispánokat és polgármestereket, hogy a törvényhatóságuk területén lakó annak a munkástoborzónak (bandagazdának), aki a saját törvényhatósága területen fekvő gazdaságba szükséges munkásokat ugyanazon törvényhatóság területéről akarja toborozni, erre az engedélyt — egy év tartamára — a rendeletben foglalt feltételek szem előtt tartása és az előirt biztositék előzetes letétbehelyezése mellett, folyó évi január hó 1-től kezdődőleg további rendelkezésig, a saját hatáskörükben kiadhassák.

A toborzók lakhelyén kivüli más törvényhatóság területéről vagy más törvényhatóság területén fekvő gazdaságok részére szükséges munkások, toborzására vonatkozó engedélyek megadását ellenben a miniszter továbbra is magának tartotta fenn.

—

Gazdasági munkásközvetités.

Az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetitő Központi Iroda megkeresése folytán értesitjük a gazdaközönséget, hogy a gazdaság bármely ágába munkásokat a legcélszerűbben nevezett iroda útján (Budapest, Országház-tér 11., II. em. 208.) Földmivelésügyi minisztérium (telefon: a miniszterium 110. mellékállomása; távirati cim: Földmunkaközvetités) szerezhetnek, mely a munkások közvetitését teljesen dijtalanul eszközli és csakis a válaszbélyeg megtéritését kivánja. Célszerű tehát, ha a gazdák a gazdaságukban felmerülő mindennemű gazdasági munkaalkalmat a központi irodához bejelentenek.

Csonka-Magyarország
és
az Utódállamok Közgazdasága.

Irta:
Dr. Gesztelyi Nagy László
a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója

Kapható Kamaránknál (Kecskemét, Rákóczi-ut 5. szám.

Ára 15.000 korona.

Különfélék.

Előfizetési felhivás.

Kamaránk hivatalos értesitője, a „Magyar Róná"-ra folyó évi január hó 1-vel új előfizetést nyitottunk és a lap előfizetési árát oly alacsonyan szabtuk meg, hogy az előfizetést a legkisebb birtokosok részére is lehetővé tegyük.

Előfizetési dij egész évre 36,000 K.
„ „ félévre 18 000 K.

Lapunk szerkesztésénél, ugy mint eddig, ezután is arra fogunk törekedni, hogy az hü tükre legyen Kamaránk tevékenységének s e mellett gondunk lesz rá, hogy a a gazdaközönség nem csak az őket érintő hatósági intézkedésekről és rendeletekről szerezhesen tudomást a „Magyar Róna" utján, hanem megfelelő szakközölményekkel a gazdaközönség s elsősorban a kisgazdák szakismereteinek a fejlesztésére is alkalmat fogunk szolgáltatni.

Felkérjük azokat az előfizetőinket, akik esetleg még hátralékban volnának, hogy az efőfizetés megújitása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel
a „Magyar Róna" szerkesztősége.

—

A „Mezőgazdaság és Kertészet" cimű mezőgazdasági szaklap, amely eddig „Magtenyésztő" cimen jelent meg, márciusi száma most hagyta el a sajtót. A lap hiven követi kitűzött célját, minden más érdek félretételével, a tanitást. Jelenszáma is bő és változatos tartalommal jelent meg. A lap előfizetési ára 60000 korona és havonta egyszer jelenik meg. Mutatványszámot kivánatra készséggel küld a kiadóhivatal: IV., Szép-u. 1.

—

Országos vásárok kamaránk területén. 1925. március 15., április 15-ig. Abony március 19. — Acsa április 15. — Alpár április 5. — Alsónémedi április 2. — Aszód március 19. — Dunapataj április 14. — Elek március 15. — Fülöpszállás április 8. — Hajós március 25. — Hódmezévásárhely március 15. — Izsák március 23. — Jászkarajenő április 3. — Kalocsa március 19. — Kecel április 19. — Kiskundorozsma április 7. — Kiskunhalas március 25. — Kunszentmiklós március 16. — Mindszent április 14. — Pilis április 5. — Sajtény április 5. — Szabadszállás március 31. — Tápiószele április 1. — Tura április 5. — Vác április 5. — Vadkert április 19. — Zsámbok április 1.

Irodalmi pályázat.

Kamaránk értesülése szerint: a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közgazdasági irodalmi pályázatot hirdet a következő kérdés kidolgozására: „Milyen eltolódások történtek Csonka-Magyarország iparában gazdasági önállóságunk óta?" A pályamunkák a szerző nevét tartalmazó jeligés levél kiséretében 1925 dec. 31-ig nyujtandók be a Szegedi Kereskedelmi Iparkamarához. A pályadij 10.000,000 korona, amely csak abszolút becsű és tudományos értékű munkának adatik ki. A kamara súlyt helyez rá, hogy a pályamunkában a kérdésre vonatkozó eddigi irodalom méltatva legyen és a felhasznált források megneveztessenek.

—

Bérletügyek.

Rendelet a haszonbérletekről

A földmivelésügyi miniszter a földhaszonbérletekre vonatkozólag 43,860. szám alatt az összes alispánokhoz és polgármesterekhez körrendeletet intézett.

A minisztert ennek a körrendeletnek a kibocsájtására a haszonbérlők részéről az elviselhetetlen magas haszonbérek miatt az utóbbi időben mind sűrűbben felhangzo panaszok késztették, amely panaszokat az Országos Magyar Földbérlő Egyesület s az Országos Mezőgazdasági Kamara is magáévá tett és azok orvoslását a miniszterhez intézett feliratban általános és *az egész országra kiterjedő értelemben, rendeleti uton kivánták.*

A miniszter reá mutat arra, hogy az ilyenféle kényszer-rendszabályok nagyban hozzájárulnak ahhoz, hegy a gazdaközönségnek a megkötött irásbeli szerződések joghatályába vetett hitét megingassák s egyszersmind azt eredményezik, hogy a bérlők a bérbevételnél, különösen pedig a földeknek nyilvános árlejtés utján történő bérbeadásánál minden lehetetlen bérösszeg és mellékszolgáltatások teljesitését vállalják azzal a rejtett gondolattal, hogy az általuk vállalt teljesithetetlen kötelezettségeket majd a biróság által utólag szállittatják le kellő mértékre.

Ezeknek a visszás jelenségeknek a kiküszöbölése céljából a miniszter sokkal helyesebbnek tartaná, ha egyfelől a földbirtokosok, másfelől a bérlők, egymás helyzetének és a gazdálkodási konjunkturáknak lojális mérlegelésével — *állami beavatkozás nélkül, barátságos, békés uton* igyekeznének olyan bérleti szerződéseket kötni, amelyeknek feltételei a földbirtok normális jövedelmezőségének biztositása mellett a bérlőket se terhelnék lehetetlen kötelezettségekkel s azok részére is megadnák a tisztességes megélhetés, vagyis önfenntartás lehetőségét.

Utasitja a miniszter a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy ezekről a gazdaközönséget minden rendelkezésre álló módon felvilágositani igyekezzenek s ugy a földbirtokosokat, mint a bérlőket figyelmeztessék, hogy a bérleti szerződések megkötésénél méltányos alapra helyezkedve, ne kivánják, hogy a kormány ennek a kérdésnek, a rendezésébe továbbra is kényszerrendszabályok életbeléptetésével legyen kénytelen beavatkozni.

A magunk részéről teljes mértékben egyetértünk a miniszter urral ebben a kérdésben s jóakarattal kérjük a gazdaközönséget, hogy ilyenféle kérdések megoldását lehetőleg barátságos, békés megegyezés utján s nem hatósági beavatkozással igyekezzenek megoldani, mert ebből haszna egyik szerződő félnek sincs s végeredményében mindig az egész nemzet, a közügy, a közérdek szenved sérelmet.

Adóügyek.

Rovatvezető: *dr. Vaja Béla, főlitkár.*

Az adóbevallások benyujtása.

A m. kir. pénzügyminiszter rendelete értelmében a gazdákhoz a jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó bevallásokat február hó végéig kellett beadniok.

Ez a rendelkezés a gazdák szempontjából, különösen azokra a nagyobb uradalmakra nézve, amelyek rendszeres számadást vezetnek, melyeknek évvégi lezárása és az évi számadás összeállitása hosszabb időt szokott igénybe venni, nem kedvező, mert az ilyen uradalmaknak igy nem áll módjukban, hogy vallomásaikat rendszeres számadás alapján tehessék meg. A kisebb gazdák pedig a szorgos mezei munkával annyira el vannak foglalva, hogy e határidőt nem igen tudták betartani.

Ennek folytán a Mezőgazdasági Kamarák a pénzügyminisztériumnál lépéseket tettek az iránt, hogy a vallomások benyujtásának határideje március hó végéig meghosszabbittassék.

A pénzügyminiszter ma értesitette Kamaránkat, hogy ezen kérelmet nem teljesitheti, mert ugy az államkincstárnak, mint az adózó közönségnek érdeke, hogy az adókivetési munkálatok mielőbb befejeztessenek. A pénzügyigazgatóságokat azonban feljogositotta arra, hogy egyes adózók kérelmére március hó végéig halasztást engedélyezzenek.

—

Kamaránk akciója adózási kérdésekben. A földadó, házadó, jövedelem- és vagyonadó, valamint a különböző illetékek a mai adózási törvények és rendeletek értelmében annyira bo-

nyolultak, hogy a kellő szakértelemmel nem rendelkezők nem igen ismerik ki magukat bennök és ennek folytán adózási ügyekben számos hátrány éri őket. Kamaránk e téren is segitségére kiván lenni a gazdaközönségnek és minden bozzáforduló gazdának a legteljesebb mértékben tanácsot fog adni, sőt a szükséges bevallásokat, felebbezéseket stb. kivánatra el is készíti, Ennek folytán felhivjuk kamaránk gazdaközönségének a figyelmét ezen akcióra és közöljük, hogy mindennemű adó- és illetékügyekben bizalommal fordulhatnak kamaránkhoz, kamaránk szakértője meg fogja adni a kivánt tanácsot és ha az illető gazda kivánja, az illető adóügyben szükséges iratokat is elkészitjük.

Külföld.

Rovatvezető: *Vaja Béla* főtitkár.

Cseh fennhatóság alatt álló terület.

Mezőgazdasági kamarák a cseheknél.

A cseh kormánynak az a szándéka, hogy az eddigi mezőgazdasági tanácsok helyett rövidesen megszervezze a mezőgazdasági kamarákat. A földmivelésügyi minisztérium már el is készitette a szükséges törvényjavaslatot, amelyet azonban még át kell alakitani a beérkezett szakvéleménynek megfelelően. A legfontosabb változás abban állana, hogy a mezőgazdasági ügyek vitelét nem az önként alakult testületek intéznék, hanem olyan testületek, amelyek kötelezően végeznék ezt a munkát. Ezek a szervezetek a mezőgazdasági társulatok segitségével lennének falállitva, illetve, ezek a társulatok megfelelő számú kiküldöttel vennének részt a mezőgazdasági kamarákban. Mezőgazdasági társulatok alakitandók minden járásbirósági körzetben. A társulatoknak kötelességszerűen tagja az a földmives, aki legalább egy hektáron gazdálkodik. A mezőgazdasági társulatok a legszélesebb körü autonómiát elvégzik. Összesen három mezőgazdasági kamara volna felállitandó: Prágában, Brünnben és Pozsonyban. A mezőgazdasági társulatok tagjai a földadó felének megfelelő összegű tagsági dijakat tizetnek. A belső szervezet a gazdákat három csoportba osztja a gazdaságilag megmivelt terület nagysága szerint. Öt hektárig terjed az első csoport; akik ötnél több, de harminc hektárnál kevesebb területen gazdálkodnak, azok a második csoportba kerülnek s végül azok, akik harminc hektárnál nagyobb gazdaságot művelnek, a harmadik csoportot alkotják. A kamarákban mind a három csoportbeli tagoknak azonban teljesen egyenlő jogaik és kötelességeik vannak.

Kiadja: A DUNA—TISZAKÖZI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA
Felelős kiadó: Dr. GESZTELYI NAGY LÁSZLÓ

A MAGYAR
GAZDÁK SZEMLÉJE

egyetlen komoly agrárpolitikai, szövetkezeti és társadalompolitikai havi folyóirat.

A nagy gazdasági kérdések iránt érdeklődő gazdáknak nélkülözhetetlen

Megrendelhető Bpest, Üllői-u. 25.

Kiadja
a Magyar Gazdaszövetség
XXXVI. évfolyam.

Gyümölcsfát
Magastörzsü rózsát
Bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Szőlővesszőt
Akác-csemetét
Gleditsia-csemetét stb.
bármilyen nagy mennyiségben szállit
Unghváry József
1000 holdas faiskolája
Czegléd
Részletes nagy árjegyzéket ingyen küld.

Agrolux

Községeket és Mezőgazdaságokat Villamositó r.-t

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 17.

Telefon: 188—96.

Községi és uradalmi villamos telepek, hálózatok, mezőgazdasági villamos berendezések tervezése és épitése.

Alapitásaink: Kunszentmárton, Tiszaugi villamostelep r.-t., Jászapáti villamossági r.-t., Mezőberényi villamossági r.-t.

Általunk épitett községi telepek: Kondoros, Doboz, Tunyog, Matolcs, Békésszentandrás, Öcsöd, Endrőd, Székesfehérvár stb.

Uradalmi berendezések: Wenckheim Dénes gróf Doboz, Wenckheim Lajos gróf Vésztő, Széchenyi Aladár gróf Monok, K. Pethes László Jászapáti, Lederer Bernát Békésszentandrás stb.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1924 október 15-től.

Budapest ny. p. u.—Cegléd—Kecskemét—Kiskunfélegyháza—Szeged és vissza.

Sz. 720	Sz* 732	Sz. 712	Sz* 734		Gy. 706		Állomások			Sz. 719	Sz* 735		Gy. 707	Sz* 733	Sz. 711
22^{00}	[illegible]	7^{00}		Közvetlen vonat Orosházán át Békéscsabára	16^{15}		ind.	Budapest	érk.	6^{35}		Közvetlen vonat Orosházán át Békéscsabáról	10^{05}	17^{40}	20^{40}
0^{10}	7^{10}	9^{00}			17^{30}		érk.	Cegléd	ind.	4^{55}			8^{51}	15^{00}	18^{42}
0^{28}	7^{20}	9^{11}			17^{40}		ind.	Cegléd	érk.	4^{35}			8^{41}	14^{34}	18^{32}
1^{06}	7^{53}	9^{48}			18^{01}			Nagykőrös		4^{05}			8^{22}	14^{04}	18^{05}
1^{21}	8^{13}	10^{03}						Katonatelep		3^{41}				13^{39}	17^{41}
1^{22}	8^{28}	10^{18}			18^{17}		érk.	Kecskemét	ind.	3^{29}			8^{04}	13^{38}	17^{30}
1^{47}	8^{33}	10^{38}	13^{30}		18^{19}		ind.	Kecskemét	érk.	3^{09}	7^{32}		8^{02}	13^{13}	17^{20}
2^{05}	8^{57}	10^{52}	13^{54}					Páka		2^{48}	7^{06}			12^{48}	16^{47}
2^{24}	9^{18}	11^{13}	14^{16}		18^{44}		érk.	Kiskunfélegyháza	ind.	2^{26}	6^{40}		7^{37}	12^{25}	16^{34}
2^{39}		11^{28}			18^{46}		ind.	Kiskunfélegyháza	érk.	1^{56}			7^{35}		16^{19}
4^{28}		13^{34}			19^{51}		érk.	Szeged	ind.	23^{55}			6^{30}		14^{15}

* VASÁRNAP NEM KÖZLEKEDIK.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

FAISKOLA-, SZŐLŐ- ÉS BOR-GAZDASÁGI RÉSZV.-TÁRS.

CEGLÉD

Nemes gyümölcsfák, díszfák, díszcserjék, rózsák, legszebb évelők, dáhlia és cannagumók, szőlővesszők, akác, gleditsia és fenyőcsemeték stb. szállitását megkezdte.

Kertművészeti és telepitő irodája:

BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 3., FÉLEM. 7.

TELEFON: 150—07. TELEFON: 150—07.

Megrendeléseket felvesz: — Árjegyzéket küld:

A DUNA—TISZAKÖZI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA,

KECSKEMÉT, RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM

TELEFON: 104. TELEFON: 104.

Nyomatott a Hungária Nyomda- és Lapkiadó Részvénytársaságnál Kecskeméten.